

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2015-0019

Klageren: Københavns Retshjælp på vegne af XX

Indklagede: Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVRnummer: 21 26 38 34

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr., samt rykkergebyr på 100 kr. Klippekort stemplet oveni tidligere stempel.

Ankenævnets sammensætning: Nævnformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Stefan Krehbiel
Asta Ostrowski
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: Den 24. november 2014.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: Den 23. januar 2015.

Sagens omstændigheder:

Klageren har oplyst, at deres klient den 24. november 2014 rejste med metroen fra Vanløse st. i zone 02 i retning mod Nørreport st. i zone 01.

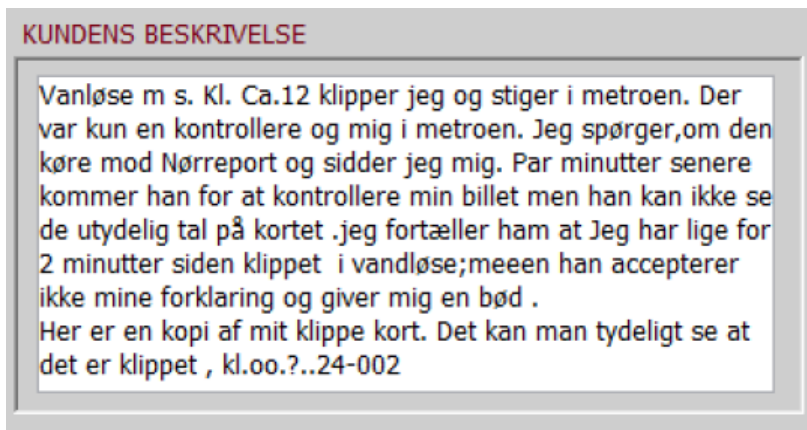
Efter metroen havde forladt Vanløse st. blev han pålagt en kontrolafgift på 750 kr. for "Udløbet rejsehjemmel", idet stemplingen var sket oveni et tidligere stempel, og der ikke var klippet nogen flap af kortet.

Samme dag skrev klagerens klient følgende til Metro Service: *"Kære M ! J eg har fået en bøde p.g.a. at maskinen har stemplet oven i et andet stempel."*

Den 26. november 2014 anmodede Metro Service klagerens klient om at oplyse præcis på hvilken station, han klippede sit klippekort, gerne med en beskrivelse af, hvor på stationen han stemplede kortet (fx spor, ende, etc.), samt tidspunktet for hvornår kortet blev stemplet. Metro Service fastsatte en frist på 14 dage for indlevering af oplysningerne.

Klagerens klient overholdt ikke fristen på 14 dage for indlevering af oplysningerne, hvorfor Metro Service den 17. december 2014 fremsendte en betalingspåmindelse med et rykkergebyr på 100 kr. til ham.

Den 23. december 2014 oplyste klagerens klient følgende:

Den 7. januar 2015 fastholdt Metro Service både kontrolafgiften og rykkergebyret på i alt 850 kr.

Kontrolafgiften blev fastholdt med henvisning til selvbetjeningssystemet, hvorefter det er passagerens eget ansvar selv at sørge for gyldig rejsehjemmel, samt til, at der i kontrolsituationen blev fremvist et klippekort, som var stemplet oveni et tidligere stempel, hvorfor klagerens klient ikke havde betalt for sin rejse.

Rykkergebyret blev fastholdt med henvisning til, at klagerens klient ikke havde overholdt fristen for fremsendelse af oplysningerne.

Den 8. januar 2015 rettede klagerens klient henvendelse til klageren, som på vegne af klageren samme dag anmodede Metro Service om annullering af kontrolafgiften.

Til støtte herfor gjorde klageren følgende gældende:

"Vor klient har oplyst os, at han inden påstigning på metroen stemplede sit 2-zoners klippekort på Vanløse Station, kort efter midnat d. 24. november 2014.

I Metroen blev vor klient bedt om at fremvise gyldig billet, hvorefter han fremviste det stemplede klippekort.

Det viste sig derefter, at klippekortsautomaten på Vanløse Station har stemplet oveni et tidligere klip stempelt kl. 20.00 d. 23. november 2014. Dette resulterede således i, at kontrolløren udstedte en kontrolafgift på baggrund af det tidligere og ikke længere gyldige stempel.

Vor klient har fremvist det stemplede klippekort, og det er [vores] opfattelse, at man ved nærmere eftersyn kan se, at klippekortet er blevet stemplet den 24. november 2014 i zone 0002.

På trods af korrekt stempling af klippekorte, modtog vores klient en kontrolafgift, hvorefter han straks rettede henvendelse til metroselskabet og klagede over denne.

Det er [vores] opfattelse, at kontrolafgiften er udstedt på ukorrekt grundlag, og vi skal venligst bede metroselskabet om at annullere kontrolafgiften samt slette det uberettigede rykkergebyr på yderligere kr. 100. (...)'.

Den 13. januar 2015 fastholdt Metro Service atter kontrolafgiften og gjorde gældende som anført tidligere.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften samt rykkergebyret annulleret og har til støtte herfor gjort følgende gældende:

Vor klient har oplyst os, at han inden påstigning på metroen stemplede sit 2-zoners klippekort på Vanløse Station, kort efter midnat d. 24. november 2014.

I metroen blev vor klient bedt om at fremvise gyldig billet, hvorefter han fremviste det stemplede klippekort.

Det viste sig derefter, at klippekortsautomaten på Vanløse Station har stemplet oveni et tidligere klip stemplet kl. 20.00 d. 23. november 2014. Dette resulterede således i, at kontrolløren udstedte en kontrolafgift på baggrund af det tidligere og ikke længere gyldige stempel.

Vor klient har fremvist det stemplede klippekort, og det er [redacted]s opfattelse, at man ved nærmere eftersyn kan se, at klippekortet er blevet stemplet den 24. november 2014 i zone 0002.

På trods af korrekt stempling af klippekortet, modtog vores klient en kontrolafgift, hvorefter han straks rettede henvendelse til Metroselskabet og klagede over denne.

Det er [redacted]s opfattelse, at kontrolafgiften er udstedt på ukorrekt grundlag, og vi skal venligst bede Metroselskabet om at annullere kontrolafgiften samt slette det uberettigede rykkergebyr på yderligere kr. 100.

Vores klient vil indsende kopi af det stemplede klippekort pr. e-mail.

Vi ser frem til at høre fra Dem og håber, at De vil imødekomme vores anmodning om annullering af kontrolafgiften.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften samt rykkergebyret og har til støtte herfor gjort gældende,

at metroen, i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsområdet, kører efter et selvbetjeningssystem, hvor det er passageren eget ansvar at sikre sig rejsehjemmel som er gyldig og gælder til hele rejsen, ligesom at passageren ved billetkontrol skal kunne fremvise den gyldige rejsehjemmel på forlangende,

at det i tilfælde, hvor der ikke på forlangende kan fremvises gyldig rejsehjemmel, må accepteres at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør 750 kr. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningssystem der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsregionen. Dette fremgår dels på de opsatte informationstavler, der findes på alle metrostationer og af de fælles rejseregler for DSB, Metro og Movia, som er tilgængelig på www.m.dk,

at det af det fremsendte klippekort fremgår, at der er stemplet oveni et gammelt stempel, hvorfor der *ikke* er blevet betalt for den foretagne rejse, idet der ikke er blevet klippet et klip af på det pågældende klippekort,

at det af klippekortets bagside fremgår, at man selv skal kontrollere, at stemplingen er korrekt,

at hvis klagerens klient således selv havde tjekke klippekortet, ville det have været nemt at se, at der var stemplet oveni et gammelt stempel, samt at der ikke var betalt for den forestående rejse,

at klagerens klient, for eventuelt at få sagen undersøgt yderligere, blev tilbudt at oplyse, hvor rejsen eventuelt var startet, så det kunne undersøges, om der var tale om en fejl på stempelautomaten,

at betalingspåmindelse 1 fremsendtes den 17. december 2014, da de intet hørte fra klagerens klient,

at de ikke finder det sandsynligt, at der er tale om en maskinel fejl, men i stedet en betjeningsfejl, hvor klippekortet blev trukket for hurtigt tilbage,

at klagerens klient rejste uden gyldig rejsehjemmel og ved selvsyn nemt kunne have konstateret, at der var stemplet oveni et gammelt stempel, samt

der kan henvises til tidligere afgørelser truffet af Ankenævnet for Bus, Tog og Metro i sammenlignelige sager, eksempelvis 2011-0279 og 2013-0260.

Til dette har klageren anført følgende:

Det bestrides, at der ikke skulle være blevet betalt for vor klients togrejse.

Grundlaget for Trafikselskabets indsigelse synes at være, at Trafikselskabet er af den opfattelse, at det ikke er sandsynligt, at "der er tale om en maskinefejl, men i stedet en betjeningsfejl, hvor klippekortet er blevet trukket for hurtigt tilbage".

Trafikselskabets bemærkninger giver anledning til følgende:

I en sag som denne, hvor det er ubestridt, at klippekortet er blevet stemplet, må bevisbyrden for den påståede "betjeningsfejl" påhvile Trafikselskabet.

har foreholdt Trafikselskabets bemærkninger for vor klient, som har oplyst, at stempelmaskinen ved stemplingen gav den sædvanlige klik-lyd, og at vor klient på ingen måde "trak" klippekortet "for hurtigt tilbage".

Det savner mening - og er i øvrigt udokumenteret - at vor klient ikke skulle have betjent stempelmaskinen korrekt.

Hertil kommer, at Trafikselskabet som den professionelle part er nærmest til at bære risikoen for, at en situation som den foreliggende ikke opstår.

Det bestrides videre, at vor klient skulle have undladt at oplyse Trafikselskabet om, hvor vor klients rejse blev påbegyndt. Der kan blandt andet henvises til udskrift fra Trafikselskabets hjemmeside af 23. december 2014 (udskrift vedlagt Trafikselskabets e-mail af 11. marts 2015). Det fremgår således også heraf, at vor klient steg på metroen på Vanløse Station.

Endelig har Trafikselskabet – med henvisning til en ordlyd på bagsiden af klippekortet - påberåbt sig, at det skulle være vor klients ansvar at kontrollere, at stemplingen var korrekt.

Bemærkningen synes at skulle støtte at risikoen for, at Trafikselskabets stempelmaskiner fungerer, skulle være overgået til forbrugeren. Synspunktet bestrides.

gør gældende, at den professionelle part ikke kan undslå sig sit ansvar for egne forhold ved at henvise til, at forbrugeren skulle udvise en særlig form for agtpågivenhed i den konkrete situation.

Samlet fastholdes, at der ikke er grundlag for, at vor klient skulle pålægges en kontrolafgift.

Hertil har Metro Service svaret:

"Det er korrekt, at vi får oplyst, at klagers klient har klippet på Vanløse station. Denne information tilgår os dog først den 23. december – ca. én måned efter vi beder om at få denne information og ca. 1 uge efter vi har fremsendt Betalingspåmindelse 1.

Af den fremsendte kopi af det benyttede klippekort fremgår det, at der er foretaget en stempling oveni en tidligere rejse, der er foretaget ca. kl. 20 den 23. november fra zone 40. Hvornår den anden stempling er foretaget (rejsen fra Vanløse metrostation), er umuligt at se, og er for så vidt også irrelevant.

Når der som i dette tilfælde stemples oveni en tidligere stempling og der ikke afklippes for rejsen (i dette tilfælde 5-tallet ude til venstre på klippekortet = rejse nr. 6 ud af 10), er der således heller ikke betalt for den pågældende rejse.

I tilfælde hvor der stemples oveni, som i dette tilfælde, er der ikke betalt for rejsen, hvorfor en ny stempling må foretages.

Det er, som det fremgår af rejsereglerne, altid passagerens eget ansvar – en påstigning - selv at sikre sig gyldig rejsehjemmel, som kan forevises på forlangende. Af Metroens Rejseregler fremgik det på daværende tidspunkt:

Billetkontrol og misbrug

Alle passagerer skal have gyldig billet eller kort inden påstigning. Billetten skal opbevares under hele rejsen, og indtil Metroens område forlades. Der er dog ikke krav om at personer, der har et andet ærinde på metrostationerne og ikke skal rejse med Metroen, skal have gyldig billet. Billetter og kort skal fremvises på forlangende. Billetkontrol kan ske både under rejsen, ved udstigning og på metrostationen efter afsluttet rejse. Metro Stewarder kan bede om at se legitimation i tilfælde, hvor der er begrundet tvivl om

- personens alder ved billetkontrol af børnebillet
- personen rejser på en anden passagers periodekort
- personens identitet er korrekt

Hvis man ikke kan fremvise gyldig billet eller kort under rejsen, i forbindelse med udstigning eller på Metrostationens område efter at have afsluttet rejsen, udstedes en kontrolafgift. Kontrolafgiften er et girokort, som kan betales via bank/netbank eller på posthus.

Kontrolafgiften er samtidig billet til videre rejse til den metrostation, passageren oplyser som bestemmelsesstationen. Se særlige regler for cykler under afsnittet Cykler. Kontrolafgiften er pr. januar 2013 på 750 kr. for voksne, 375 kr. for børn, 375 kr. for hunde og 100 kr. for cykler.

Vi har undersøgt, om der skulle have været fejlmeldt en klippekortsmaskine på Vanløse metrostation (vi har tjekket kontrolrummet logbog fra 17.11.14, kl. 00:01 til 24.11.14, kl. 23:59), men der er intet noteret om fejlramt(e) klippekortsmaskine(r) på den pågældende station.

Vi kan oplyse, at der på Vanløse metrostation er opsat 4 klippekortsautomater. Skulle den ene således være defekt eller der måtte ske en uhensigtsmæssig stempling (stempling oveni en tidligere rejse, som i det konkrete tilfælde her) ville det have været muligt at benytte en af de øvrige 3 automater, som er opsat på stationen, til at foretage en ny stempling, og dermed være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

På baggrund af ovenstående må vi fortsat fastholde, at klagers klient ikke har betalt for den foretagne rejse, og kontrolafgiften således er korrekt pålagt, og skal igen henvises til tidligere afgørelser truffet af Ankenævnet for Bus, Tog og Metro i sammenlignelige sager.”

Til dette har klageren anført følgende:

”Det tidligere fremsatte fastholdes i det hele, idet Retshjælpen for en ordens skyld skal bemærke, at vor klient allerede ved påstigningen på Vanløse station oplyste til billetkontrolløren, at han var påbegyndt rejsen herfra.

Vor klient var i øvrigt eneste passager i togvognen, hvorfor det selvsagt også er nærliggende at antage, at dette faktum også var billetkontrolløren bekendt.

Retshjælpen henviser videre til det tidligere anførte, herunder særligt Retshjælpens brev af 19. marts. 2015.”.

Hertil har Metro Service svaret:

”Det er uomtvisteligt, at klagers klient ikke har betalt for den foretagne rejse.

Havde klagers klient selv tjekket sit klippekort, jf. information på bagsiden af klippekortet, ville han have kunnet konstatere, at der var stemplet oveni et tidligere klip, og derved have foretaget en fornyet stemping, og således have betalt for sin rejse.

Vi skal igen henvise til tidligere afgørelser truffet af Ankenævnet – i sammenlignelige sager – hvor alle afgørelser er faldet ud til fordel for det indklagede selskab

[http://abtm.dk/kendelser/kontrolafgift - for faa zoner/kort kunne ikke stemple/](http://abtm.dk/kendelser/kontrolafgift_-_for_faa_zoner/kort_kunne_ikke_stemple/)”

Til dette har klageren anført:

”I ovennævnte sag henviser Retshjælpen til Metro Service A/S’s bemærkninger af 9. juni 2015.

Det tidligere fremsatte fastholdes fortsat i det hele, og Retshjælpen henviser endvidere til det tidligere anførte, herunder særligt Retshjælpens brev af 19. marts 2015 samt 28. maj 2015.”.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

Ifølge § 2, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 969 af 08. oktober 2009 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 23 fremgår det, at transportministeren fastsætter regler om jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort).

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne

Fra de fælles rejseregler for DSB, Metro og Movia:

2.2 Køb af rejsehjemmel

Ved rejser med DSB, DSB Øresund, Metro, Movia eller Regionstog skal kunden være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel inden rejsen påbegyndes.

2.3 Generelle principper

Kunden skal ved modtagelsen af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede. Kunden skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen. Det er kundens ansvar at sikre sig dette.

2.3.1 Særligt om billetter og kort

Det er kundens ansvar, at billetten eller kortet er korrekt stemplet eller udfyldt og gælder for hele rejsen. Billetter og kort, der skal stemples, skal stemples inden kunden stiger ind i tog eller metro.

2.5 Kontrol af rejsehjemmel

Gyldig rejsehjemmel skal kunne vises frem for kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil perronen forlades.

2.6 Kontrolafgift

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder korrekt ind-checket rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. (...). Kontrolafgiften udgør 750 kr. for voksne og 375 kr. for børn og hunde.”.

Det følger af bekendtgørelse om lov om renter ved forsinket betaling § 9 b, at for rykkerskrivelser vedrørende fordringer kan fordringshaveren kræve et gebyr, jf. stk. 2, såfremt skrivelsen er fremsendt med rimelig grund (rykkergebyr). Fordringshaveren kan endvidere kræve et gebyr, jf. stk. 3, for at anmode en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, såfremt dette er sket med rimelig grund (inkassogebyr). Stk. 2. Der kan kræves et rykker-gebyr på højst 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse

Den konkrete sag:

Vedr. kontrolafgiften

Det fremgår af de fælles rejseregler for DSB, Metro og Movia, at det er passagerens ansvar, at billetten eller kortet er korrekt stemplet eller udfyldt og gælder for hele rejsen.

Klagerens klient foreviste et klippekort, hvor der var stemplet oven i et tidligere stempel, og hvor flappen således ikke var klippet, hvorfor der ikke var betalt for rejsen. Klagerens klient foreviste dermed ikke gyldig rejsehjemmel.

Kontrolafgiften blev derfor pålagt med rette.

Ankenævnet lægger til grund, at klagerens klient ikke undersøgte klippekortet inden påstigning på metroen og derfor først i kontrolsituationen opdagede, at hans klippekort var blevet stemplet oveni et tidligere stempel. Hvis klagerens klient imidlertid havde undersøgt klippekortet i forbindelse med stemplingen, således som rejsereglerne foreskriver, og som det fremgår af bagsiden af klippekortet, ville det have været åbenbart for ham, at kortet ikke var blevet stemplet korrekt, og at han derfor ikke havde betalt for sin rejse.

Det af klageren anførte om, at klippemaskine på Vanløse st. var behæftet med fejl, kan ikke føre til et andet resultat. Ankenævnet har ved afgørelsen heraf tillagt det vægt, at der ifølge Metro Service ikke har været konstateret fejl på maskinerne den pågældende dag, samt at der var flere klippemaskiner, som kunne have været forsøgt anvendt til korrekt stempling.

Det bemærkes, at pligten til at betale kontrolafgift ikke er betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling. Dette er et område med stor mulighed for omgåelse af reglerne, hvorfor ankenævnet ikke finder, at der er grundlag for at fravige reglerne om, at passageren selv bærer ansvaret for korrekt billettering.

På den baggrund finder ankenævnet, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at klageren skal fritages for betaling af kontrolafgiften

Vedr. rykkergebyret

Kontrolafgiften blev pålagt den 24. november 2014 med en frist på 14 dage for indsigelser/betaling.

Klagerens klient gjorde indsigelse over for kontrolafgiften samme dag, men oplyste ikke på hvilken station stempelingen var foregået, hvorfor Metro Service i brev af 26. november 2014 bad ham oplyse dette inden 14 dage.

Klagerens klient indsendte ikke oplysningerne inden den fastsatte frist, men først den 23. december 2014, efter at Metro Service den 17. december 2014 havde udsendt en betalingspåmindelse med et rykkergebyr.

Det fremgår af lov om renter ved forsinket betaling § 9 b, stk. 1, at rykkerskrivelsen skal være fremsendt med rimelig grund. Efter forarbejderne til bestemmelsen tjener det ikke noget formål at udsende rykkerskrivelser med rykkergebyr, når debitor har meddelt, at han ikke vil betale.

Ankenævnet finder, at klagerens klient ved sin manglende besvarelse af spørgsmålene i brevet af 26. november 2014 ikke tydeligt havde tilkendegivet, at han ikke ville betale kontrolafgiften.

Da XX herefter ikke overholdt fristen for betaling af kontrolafgiften den 24. november 2014 og heller ikke reagerede på Metro Service opfordring til at indsende oplysninger, og da det måtte stå klart for XX, at Metro Service ikke kunne komme videre med behandling af klagerens indsigelse uden oplysningerne, var Metro Service efter ankenævnets opfattelse berettiget til i medfør af lov om renter ved forsinket betaling at fremsende en betalingspåmindelse med et rykkergebyr på 100 kr. til XX som sket.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S er berettiget til at opretholde kravet om klagerens klients betaling af kontrolafgiften samt rykkergebyret på i alt 850 kr. Beløbet skal klagerens klient betale inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 29. september 2015

Tine Vuust
Nævnshoved